Levenseinde beslissingen bij wilsonbekwame patiënten in een woonzorgcentrum: een analyse

Haio: HOLSTEYNS Evelien , KUL
Promotor: VAN NULAND Marc , KUL
Praktijkopleider: DE KEERSMAECKER Raphaël , VANDERPERRE Lies

Context: Ondanks het bestaan van vroegtijdige zorgplanning blijkt dit nog weinig bekend te zijn bij de patiënten. Dit leidt tot vaak laattijdig documenteren van de wensen en moeilijke situaties waarbij familieleden een beslissing moeten nemen.

Onderzoeksvraag: Hoe beslist een arts in een woonzorgcentrum om al dan niet nog curatief te behandelen? Welke elementen spelen hierin een rol? Hoe verloopt het contact met het zorgpersoneel tijdens een acute situatie?

Methode: In de eerste plaats werd een verkennende literatuurstudie uitgevoerd naar beslissingen bij wilsonbekwame patiënten in een WZC via de belangrijkste databanken (Nederlandstalige bronnen, richtlijnen, Cochrane Database en Medline). Nadien werden 2 focusgroepen, van telkens 11 personen, georganiseerd in 2 WZC in verschillende steden. Nadien werd met deze informatie een enqu?te opgesteld die verspreid werd aan de huisartsen die werkzaam zijn in deze twee steden.

Resultaten: De focusgroepen werden geanalyseerd waarna een enqu?te werd opgesteld om te verspreiden aan de huisartsen. Er waren 35 respondenten. Voor het zorgpersoneel staat levenskwaliteit hoog in het vaandel. Toch is de definitie ervan individueel verschillend. Het belangrijkste element om van levenskwaliteit te kunnen spreken, is voor hen levenslust. Ze willen in kleine dingen kunnen zien dat de patiënt nog van het leven geniet. Hieruit voortvloeiend is dan de aanwezigheid van nog non-verbale wilsuitingen voor hen zeer belangrijk om al dan niet nog curatief te behandelen. Ook het pijnvrij en comfortabel zijn, is hiervoor zeer belangrijk. De huisartsen delen deze mening. Hier en daar wordt wel nog aangegeven dat de gezondheidstoestand ook zeer belangrijk is om van levenskwaliteit te kunnen spreken. Het zorgpersoneel geeft te kennen dat ze soms de indruk hebben weinig gehoord te worden door de huisartsen. Nochtans geven ze aan dat doordat zij dagelijks in contact komen met de patiënten beter hun uitingen/gedragen kunnen interpreteren. Het merendeel van de huisartsen geeft aan veel belang te hechten aan de mening van het zorgpersoneel. Het wordt als verrijkend beschouwd om gemakkelijker tot een beslissing te komen. Om tot een nog betere samenwerking te komen, zou er meer tijd uitgetrokken moeten worden om te overleggen en ??n zorgdoel overeen te komen.

Conclusie: Over het algemeen delen huisartsen en het zorgpersoneel van woonzorgcentra dezelfde mening over wat levenskwaliteit nu juist is. Ondanks het gevoel van het zorgpersoneel onvoldoende gehoord te worden bij belangrijke beslissingen, geeft het merendeel van de artsen aan juist de mening van het zorgpersoneel te waarderen. In de toekomst is het belangrijk om meer aandacht te schenken aan overlegmomenten om samen een zorgdoel overeen te komen en zo betere zorg te verlenen aan patiënten die hun wil niet meer kunnen uiten.